
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

טקסט והחוויה הדתית - 24311

תאריך עדכון אחרון 05-10-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע הדתות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' אביתר שולמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: eviatar.shulman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש

מורי הקורס:

פרופ אביתר שולמן,
פרופ אורי גבאי

תאור כללי של הקורס:

הקורס מבקש לבחון את מושג החוויה הדתית, על הקשריה השונים בין חוויות מיסטיות ומדיטטיביות, חוויות התגלות, הארה ואיחוז, וחוויות דתיות שגרתיות יורת כגון תפילה, לימוד, פולחן, וכיוב'. נשאל מה מכונן את ה"חוויה" הדתית, ואילו חוויות הן המעצבות את האישיות ואת הדת. וכן, נשאל, את מה בדיוק החוויה הדתית מבקשת לעצב. במיוחד, נבקש לתהות על חשיבותו של הטקסט בחוויה הדתית, ככלי לעיצוב החוויה ולביטוייה, וכן ככלי לבחון את מעמדה של החוויה הדתית בין הגופני, למילולי ולמופשט. הקורס יפתח בניתוח כללי של מושג החוויה הדתית תוך בחינה של טקסטים בעיקר מהמסורת היהודית (מקרא ותלמוד), לצד מקרים השואתיים מהדת הבהאית וממקורות אחרים. המשך הקורס בחטיבה על שימושים שונים של טקסטים בהקשרים דתיים ממסופוטמיה, ולאחריה בחינה של הקשר בין טקסט לחוויה בבודהיזם (במיוחד בודהיזם מוקדם). תוך כדי ישולבו הקשרים השוואתיים, במיוחד מההינדואיזם והנצרות. הדיון יעוגן בפרספקטיבות תיאורטיות מחקר הדתות.

מטרות הקורס:

להבין טוב יותר את מושג החוויה, בדת ומעבר לה.
לחשוב מחדש טקסט כמייצר הקשר חי של חוויה דתית בהקשרים פרפומטיביים שונים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להבין טוב יותר כיצד חוויותם ותודעתם מעוצבות בשיחה עם מסורות טקסטואליות שונות.
2. לבחון את החוויה הדתית במבט עשיר, ביקורתי, סימפטי ומגוון.
3. לתהות על ערכה של הכתיבה בעיצוב התרבות.
4. להבין את מקומו של הטקסט בחוויה הדתית.

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: הקורס יבוסס על שילוב בין הרצאות פרונטליות, פרזנטציות של הסטודנטים, ודיונים בכיתה.

התלמידים יקראו מבעוד מועד את הטקסטים ויגיבו עליהם בפורום במודל. פרזנטציות קצרות יפתחו כל שיעור ויביאו חומרים המעשירים את הדיון בחוויה הדתית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא - החוויה הדתית, טבעה ומשמעותה.
2. המשך מבוא - החוויה הדתית במקרא ובתלמוד, ובישראל של היום.
3. ספקטרום החוויה הדתית במסופוטמיה הקדומה.

-
4. החוויה הדתית בבודהיזם - בין מדיטציה לטקסט.
5. הינדואיזם.

חומר חובה לקריאה:

מקורות ראשוניים לכל שיעור.

בנוסף, יינתנו עד 5 מאמרים לקריאה במהלך הקורס, וביניהם -
פרק מויליאם ג'יימס החוויה הדתית לסוגיה.

- Meyer, Birgit. *Mediation and the Genesis of Presence: Toward a Material Approach to Religion. Inaugural Lecture, Utrecht University, 2012.*
פרק מתוך -
- Luhrmann, Tanya M. *When God Talks Back: Understanding the American Evangelical Relationship with God. New York: Alfred A. Knopf, 2012.*

אפשרי שינתן פרק או שניים נוספים לכל היותר, בהתאם להתפתחות הדיון.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 10 %
השתתפות 25 %
הגשת עבודה 40 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 25 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: